

LETËRA E APOSTULLIT PAUL MBË GALATIANËT

KAPTINA I.

¹ Pauli apostulli (jo prej nierëzish, as me anë të *ndonji* nieriu, por me anë të Iesu Krishtit, edhe Perëndisë Atit qi ngjalli ate prej së vdekunish),

² edhe gjithë vëllazënitë qi *janë* bashkë me mue, mbë kishat të Galatisë:

³ hir *qoftë* mbë ju edhe paqtim prej Perëndisë Atit, edhe prej Zotit t'ynë Iesu Krishtit,

⁴ qi dha vetëvetëhenë për fajet t'ona, qi të na shpëtojë prej kësai jete të keqe të sotshime, mbas dashunimit Perëndisë edhe Atit t'ynë;

⁵ mb'ate *qoftë* lafti ndë jetët të jetëvet.

⁶ Mërekullohem se kaqi shpeit leni ate qi u thirri juve ndë hir të Krishtit, e shkoni mbas tietër' ungjilli,

⁷ i cilli s'ashtë tietërë: por janë disa *vetë* qi u përziejnë juve, edhe duenë me këthyem përmbys ungjillin' e Krishtit.

⁸ Por edhe na ndë *qofshim*, a engjullë prej qielli, me u predikuem juve *nji* tietër' ungjill, përveç ati ungjillit qi u predikuem juve, *qoftë* mallëkuem.

⁹ Sikurse tham ma pari, edhe tashti prap thom, ndë u predikoftë ndonji *nieri nji* tietër' ungjill, përveç ati qi keni marrë, *qoftë* mallëkuem.

¹⁰ Sepse tashti nierëzëvet u mbush mendien' unë, apor Perëndisë? Apor kërkoi të pëlqhem te nierëzit? Sepse ndë pëlqeshë ma te nierëzit, s'do të ishiem shërbëtori i Krishtit.

¹¹ Por u baj me ditun', o vëllazën, se ungjilli qi u predikue prej mejet s'ashtë mbas nierut,

¹² sepse as unë s'e mora *prei nierut*, as e mësova prej nierut, por prej së sbluemesë Iesu Krishtit.

¹³ Sepse ju e keni ndëgjuem se si biheshë njisherë ndë Iudaismë, se fort tepërë ndiqiem kishën' e Perëndisë, edhe e rrenojem ate;

¹⁴ edhe shkoishiem mbarë ndë Iudaismë ma tepërë se shumë moshatarët' e mi ndë komp t'em, sepse ishiem ma tepërë zellëtar për porositi qi kishin lanë përint' e mi.

¹⁵ Por kur iu pëlqye Perëndisë qi më dau veç çë prej barkut amësë s'eme, edhe më thirri me anë të hirit vet,

¹⁶ për me sbluëm Birin' e vet tek unë, qi të ungjillëzoj atë ndër kombet, përnjisherë s'mora këshillë prej mishit e prej gjakut,

¹⁷ as s'hipa ndë Ierusalem te apostujt qi qenë para mejet, por shkova nd'Arabi, edhe përsëri ndë Damaskë.

¹⁸ Mbasandai mbas tre vieç hipa ndë Ierusalem me pamë Pietrinë, edhe mbeta për-an' ati pesë-mbë-dhetë ditt,

¹⁹ edhe s'pashë tietërë prej apostujsh, veçse Iakobinë të vëllan' e Zotit.

²⁰ Edhe sa u shkruaj juve, qe *te po rrëfej* përpara Perëndisë, se s'rrej.

²¹ Mbasandai erdha ndë vendet të Syrisë e të Kilikisë,

²² edhe nuk' ishiem ngjofunë me faqe me kishat e Iudesë qi janë mbë Krishtinë,

²³ por veç ishinë tue ndëgjuem, se ai qi na ndiqte njisherë, tashti po ungjillëzon ate besënë qi rrenonte njisherë.

²⁴ Edhe lavdoishinë Perëndinë për punët t'eme.

KAPTINA II.

¹ Mbasandaj mbas dy-mbë-dhetë vieç për-së-ri hipa ndë Ierusalem bashkë me Barnabënë, si mora me vetëhe edhe Titonë.

² Edhe hipa me të sbulueme *prei Perëndisë*, edhe u diftova atyne *ate* ungjillinë qi predikoj ndër kombet, por ma tepërë ndër ata qi dukeshinë ma të nderëshim, druese mos ecij, e eca, mbë të kotë.

³ Por as Titua qi qe bashkë me mue, ndonëse ishte Grek, s'u shtrëngue me u rreth-premë.

⁴ Por vëllazën-rrenësitë futunë viedhazë, qi ata hynë pshefazë me vum' ore të lirëtë t'onë qi kemi mbë Iesu Krishtinë, për me na bamë shërbëtorë.

⁵ Atyneve as për një orë s'u ulëm kryetë me u ndëgjuem, qi të mbesi te ju e vërteta e ungjillit.

⁶ Por për ata qi u dukei se di qish janë, si do qi t'ishinë, s'kam kujdes as pak: Perëndia s've ore ndë faqe të nieriu, sepse ata qi u dukei *se di qish janë*, nukë shtuenë gja tek unë,

⁷ por kundrë kësai, kur panë se m'u zu besë *me m'u dhanë* ungjilli i parreth-presëjesë, porsi Pietrit iu *dha ungjilli* i rreth-presëjesë

⁸ (sepse ai qi veproi mbë Pietrinë qi ta dërgojë te të rreth-premit, vepëroi edhe mbë mue *të më dërgojë* te kombet).

⁹ Edhe si ngjofnë hirinë qi m'u dha, Iakobi e Kefai e Gjionni, ata qi dukeshinë se ishinë shtylla, më dhanë mue edhe Barnabësë duert' e diathta për shenj të shoqënisë, qi na të vemi ndër kombet, e ata ndër të rreth-premit.

¹⁰ Veçse *na porositnë* të kuitoimë të vobegjitë, edhe këte punë nxitova me e bamë.

¹¹ edhe kur erdhi Pietri ndë Antiohi, i dola kundrë mballa-faqe, sepse ishte për të qartuem,

¹² sepse pa ardhunë disa vetë *prei Iakobit*, hante bashkë me kombet, por kur erthnë, tërhiqei edhe dante veç vetëvetëhenë, sepse kishte frikë ata qi ishinë *prei rreth-presëjesë*.

¹³ Edhe bashkë me ate u tërhoqnë veç edhe ludejt' e tierë, kaqi sa edhe Barnaba u tërhoq ndë hipokrisi t'atynëve.

¹⁴ Por kur pash' unë, se s'ecinë dreitë ndë të vërtet t'ungjillit, i thashë Pietrit përpara të gjithëve: Ndë qoftë se ti, tue qenunë lude, rron porsi kombetë, e jo porsi ludejtë, përse ngut kombetë me rruem porsi ludejtë?

¹⁵ Na *qi jemi* *prei natyret ludej*, e jo *prei kombesh fajtorë*,

¹⁶ tue ditunë se s'del i dreitë nieriu *prei punës ligjësë*, veç me anë të besësë Iesu Krishtit; edhe na i besuem Iesu Krishtit, qi të dalimë të dreitë *prei besësë Krishtit*, e jo *prei punës ligjësë*,

¹⁷ sepse as ndonji korp s'ka me dalun' i dreitë *prei punës ligjësë*. Por ndë qoftë se tue kërkuem të dalimë të dreitë mbë Krishtinë, u gjetëm edhe fajtorë, vallë Krishti *qenëka* punëtuer i fajit? Qoftë lark.

¹⁸ Sepse ndë ndërtofsha për-së-ri ato qi prisha, baj vetëhenë t'eme porosi-prishës.

¹⁹ Sepse unë me anë të ligjësë vdiqa ndë ligjë, qi të rroj mbë Perëndinë.

²⁰ U kryqëzueshë bashkë me Krishtinë; edhe unë ma s'rroj, por Krishti rron mbë mue; edhe ajo qi rroj unë tashti ndë misht, rroj ndë besë të Birit Perëndisë, i cilli më deshë, edhe dha ndër duer vetëvetëhenë për mue.

²¹ Nuk' e heth poshtë hirin' e Perëndisë, sepse ndë qoftë ndreitënia me anë të ligjësë, vallë Krishti vdiq kot.

KAPTINA III.

¹ O të marrë Galatianë, kush u muer mbë sy, për mos me u bintunë mbë të vërtetënë, qi përpara sysh tuei Iesu Krishti qe shkruem ndër ju i kryqëzuem?

² Veçe këte due me marrë vesht prei jush: Prei punës ligjës' e muertë Shpirtinë, a prei së ndëgjumesë besësë?

³ Kaqi të marrë jeni? E filluetë me shpirt, tashti e mbaroni me mish?

⁴ Kot pësuetë kaqi punë, ndë qoftë se vetëmë kot.

⁵ Ai pra qi u ep juve Shpirtinë, edhe vepëron fuçia ndër ju, prei punës ligjës' i *ban këto*, a prei së ndëgjumesë besësë?

⁶ Sikurse "Abrahami i besoi Perëndisë, edhe iu numëruë për dreitëni".

⁷ Dinia pra, se ata qi *janë* prei besësë, këta janë të bijt' e Abrahamit.

⁸ Edhe shkronja tue pamë çë përpara, se Perëndia nxier kombetë të dreitë prei besësë, i dha za Abrahamit çë përpara: "Se gjithë kombetë kanë me u bekuem mbë ty".

⁹ Përandai ata qi *janë* prei besësë kanë me u bekuem bashkë me besëtarin' Abraham.

¹⁰ Sepse ata qi janë prei punës ligjësë, janë ndënë mallëkim, sepse ashtë shkruem: "I mallëkuem *ashtë* cilli-do qi s'qindron mbë gjith' ato qi janë shkruem ndë libër të ligjësë, për me i bam' ato".

¹¹ Edhe se askushi s'del i dreitë me anë të ligjësë përpara Perëndisë, *ashtë* shpërfaqunë, sepse i dreiti ka me rruem prei besësë;

¹² edhe ligja s'ashtë prei besësë, por "ai nieri qi ban ato, ka me rruem prei atyneve".

¹³ Krishti na shpërbleu prei mallëkimit ligjësë, mbassi u ba mallëkim për ne. (Sepse ashtë shkruem: "I mallëkuem ashtë cilli-do qi viretë mbi drut".)

¹⁴ Qi të vijë bekimi Abrahamit ndër kombet me anë të Iesu Krishtit, qi të marrinë të zotuemen' e Shpirtit me anë të besësë.

¹⁵ O vëllazën, si nieri flas, por edhe dhiatën' e nieriut qi ashtë lidhunë, askushi s'e heth poshtë, a shton gja mb'ate.

¹⁶ Edhe të zotuemet iu folnë Abrahamit edhe farës' ati; nukë thotë: Edhe faravet, si për shumë, por si për nji, "Edhe farësë s'ate" qi ashtë Krishti.

¹⁷ Edhe këte e thom, se dhiatënë qi qe lidhunë çë përpara prei Perëndisë mbë Krishtinë, ligja qi qe mbas katër qind e tri-dhetë vieç nuk' e hedh poshtë, për me prishunë të zotuemenë.

¹⁸ Sepse ndë *qoftë* trashigimi prei ligjësë, nuk' *ashtë* ma prei së zotumesë, por Perëndia ia fali *këte* Abrahamit me anë të zotumesë.

¹⁹ Përse u *dha* pra ligja? U vu për punë të kapërcyemesë porosivet, deri sa të vinte *ajo* fara qi i qe zotuem, qi qe urdhënuem prei engujsh n'dorë laimësi.

²⁰ Edhe laimësi s'asht i njianit vetëmë, por Perëndia ashtë nji.

²¹ Ligja pra *qenëka* kundrë të zotumevet Perëndisë? Qoftë lark! Sepse ndë ishte dhanë ligjë qi mundei me dhanë jetë, *atëherë* dreitënia kishte me qenunë për të vërtetë prei ligjësë,

²² por shkronja i mbylli bashkë të gjitha ndënë fajinë, qi t'u epetë të zotuemitë prei besësë Iesu Krishtit atyneve qi besojnë.

²³ Edhe para se të vinte besa, ruheshim ndënë ligjë, mbyllunë mbrenda nd'ate besë qi kishte për me u sbluenu.

²⁴ Përandai ligja qe mieshtri ynë mbë Krishtinë, qi të dilim të dreitë prei besësë,

²⁵ por si erdhi besa, s'jemi ma ndënë mieshtër.

²⁶ Sepse të gjithë jeni të bijt' e Perëndisë me anë të besësë qi *ashtë* mbë Iesu Krishtinë,

²⁷ sepse sa jeni pagëzue me mbë Krishtinë, keni veshunë Krishtinë.

²⁸ Nuk' ashtë *ma* lude, as Grek; nuk' ashtë *ma* shërbëtuer, as i lirë; nuk' ashtë *ma* mashkull' e femënë, sepse ju të gjithë jeni një mbë Iesu Krishtinë.

²⁹ Edhe ndë qofshi ju të Krishtit, vallë jeni fara e Abrahamit, edhe trashigimtarë mbas të zotuesesë.

KAPTINA IV.

¹ Edhe thom: Sa kohë trashigimtarë ashtë foshnje, s'dan prei shërbëtorit, ndonëse asht' i zoti të gjithave,

² por ashtë ndënë kujdestarë e ndënë guvernorë, deri mb'ate kohë qi asht' urdhënuem prei të atit.

³ Kështu edhe na, kur ishim foshnje, ishim bamë shërbëtorë ndën' elementat të botësë?

⁴ Por kur erdhi të mbushunit' e kohësë, Perëndia dërgoi Birin' e vet, qi leu prei gruesë, edhe qi qe ndënë ligjë,

⁵ qi të shpërblejë ata *qi ishinë* ndënë ligjë, qi të marrinë birënin' e zanë.

⁶ Edhe sepse jeni bij, Perëndia dërgoi Shpirtin' e Birit vet ndë zemrat tueja, qi thërret: Abba, o Atë.

⁷ Përandai s'je ma shërbëtuer, por bir; edhe ndë *qofsh* bir, *je* edhe trashigimtar i Perëndisë me anë të Krishtit.

⁸ Por atëherë, mbassi s'ngjifshitë Perëndinë, u shërbyet' atyne perëndinave qi s'janë prei natyret.

⁹ Por tashti, mbassi ngjofët Perëndinë, e *me thanë* ma mirë u ngjofët prei Perëndisë, si këthehi për-së-ri mbë të dobat edhe të vobegat elementa, qi doni me u punuem atyneve për-së-ri si përpara?

¹⁰ Veni ore ditt, e muej, e kohëna, e vietna.

¹¹ Kam frikë për ju, druese mos u mundueshë kot për ju.

¹² Bahi porsi unë, sepse edhe unë *jam* porsi ju, o vëllazën, u lutem juve; s'më keni bamë ndonji gja të keqe.

¹³ Edhe e dini se ma pari ungjillëzova te ju me dobësinë mishi,

¹⁴ edhe ngasejënë t'eme qi ishte ndë mish t'em s'e batë për asgja, as s'e hodhët tej, por më pritët si engjullë Perëndie, si Iesu Krishtinë.

¹⁵ Cilla pra ishtë lumënia juei? Sepse deshmoj për ju, se ndë mundeit, do të nxiritë sytë tuei, e të m'i ipitë mue.

¹⁶ Anëmiku juei u bashë pra, se thom të vërtetënë?

¹⁷ Diftojnë zemërë të përvëlutë te ju, *por* jo të mirë, por duenë me u mbyllunë jashtë juve, qi të keni zemërë të përvëlutë për ata.

¹⁸ Por *ashtë* mirë me pasunë zemërë të përvëlutë përherë mbë të mirënë, edhe jo vetëmë kur të jemi afër jush.

¹⁹ Dielmthit' e mi, për-së-ri kam të dhimtuna barku për ju, deri sa të bahetë ndë formët tuei Krishti;

²⁰ edhe do ishiem me qenun' afër jush tashti, edhe me ndërnuem zanin t'em, sepse vras mendienë për ju.

²¹ Pa më thoni, ju qi doni me qenunë ndënë ligjë, a s'ndëgjoni ligjënë?

²² Sepse ashtë shkruem, se Abrahami pat dy bij: një prei shërbëtuesesë, e një prei së lirësë,

²³ por ai *qi pat lemë* prei shërbëtuesesë, leu mbas mishit, e ai *qi pat lemë* prei së lirësë, *leu* me anë të zotuesesë.

²⁴ Këto *punë* janë të allegorisuna, sepse ato janë dy dhiatatë: njiana prei malit Sinai, qi puell për shërbëtyrë, e cilla asht' Agara

²⁵ (sepse Agara ashtë mali i Sinait ndë Arabi, e ashtë si një-nji me Ierusalemën' e sotshime, edhe ashtë ndë shërbëtyrë bashkë me dielmt e vet).

²⁶ Por Ierusalem' e naltë ashtë' e lira, e cilla ashtë ama e gjithë neve.

²⁷ Sepse ashtë shkruem: “Gëzohu, ti o shterpë qi s'piell, nxirr za e bërtit, ti qi nukë ke të dhimtuna barku, sepse dielmt' e shkretinësë janë më shumë se *dielmt'* e asai qi ka burr”.

²⁸ Edhe na, o vëllazën, jemi dielmt' e së zotuesesë, sikurse Isaaku.

²⁹ Por sikurse atëherë ai qi leu mbas mishit, ndiqte ate qi *kishte lemë* mbas shpirtit, kështu *asht'* edhe tashti.

³⁰ Por qish thotë shkronja? “Nxirr jashtë shërbëtoren' edhe birin' e asai, sepse i biri shërbëtorese s'ka me marrë trashigim bashkë me të birin' e së lirësë.”

³¹ Pra, o vëllazën, nukë jemi bijt' e shërbëtorese, por të së lirësë.

KAPTINA V.

¹ Qindroni pra nd'ate të lirëtë qi na liroi Krishti, edhe mos hyni për-së-ri ndë sgjedhë të shërbëtyrësë.

² Qe unë Pauli po u thom juve, se ndë u rreth-prefshi, Krishti s'u vëjen asgja.

³ Edhe ap deshmi për-së-ri mbë qish do nieri qi ashtë rreth-premë, se ashtë detuer me mbaitunë gjithë ligjënë.

⁴ U datë prei Krishtit, ju qi dilni të dreitë me anë të ligjësë, ratë poshtë prei hirit.

⁵ Sepse na me anë të Shpirtit presimë për shpëresën' e së lirësë prei besësë.

⁶ Sepse mbë Iesu Krishtin' as rreth-presëja ka ndonji fuqi, as parreth-presëja, por besa qi vepron me anë të dashunisë.

⁷ Ecitë mirë; kush u përmbaiti juve për mos me u bindunë mbë të vërtetënë?

⁸ Këta të bindunë nuk'ashtë prei ati qi u thërret juve.

⁹ Pakëzë brumë mbrum gjithë të mbrumunitë.

¹⁰ Unë kam shpëresë mbë ju me anë të Zotit, se s'do të keni ndër mend tietërë gja, por ai qi u përzien juve ka me bartunë gjukiminë, cilli-do me qenunë.

¹¹ Edhe un', o vëllazën, ndë predikofsha edhe ma rreth-presëje, përse ndiqen ma? Vall' u çart shkandulli i kryqit.

¹² Makarë të këputeshinë copash ata qi u përziejnë juve?

¹³ Sepse ju, o vëllazën, u thërritë mbë të lirëtë, veçe mos e *bani* të lirëtë për shkak të mishit, por me anë të dashunisë i shërbeni njiani tietërit.

¹⁴ Sepse gjithë ligja mbushetë me një fjalë, ndë këte: “Të dueshë të afërinë tand si vetëhenë tande”.

¹⁵ Por ndë kapshofshi e ndë hangërshi njiani tietërinë, shikoni mos hupni njiani prei tietërit.

¹⁶ Thom pra: Ecëni mbas shpirtit, edhe mos i bani dëshëriminë mishit.

¹⁷ Sepse mishi dëshëron kundrë shpirtit, e shpirti kundrë mishit; edhe këto janë kundrë njiana tietëresë, përandai mos bani ato qi doni.

¹⁸ Por nd'ecëni mbas shpirtit, s'jeni ndënë ligjë.

¹⁹ Edhe punët' e mishit janë të shpërfaquna, të cillatë janë forniki, kurvëni, pujanësi, ndynësi,

²⁰ idhullatri, magji, anëmiqësi, qarta, zëlia, zemërime, të zana, të dame, erezia,

²¹ zmire, vrasëje, të deituna, lodrëti, edhe kësosh si këto; për ato po u thom juve ma pari, sikurse edhe u thashë ma pari, se ata qi punojnë këso punësh s'kanë me trashiguem mbëretëni Perëndie.

²² Por pema e Shpirtit ashtë dashuni, gëzim, paqtim, zemërë të gjanë, amblësinë, mirëni, besë, butësinë, të përmbaitunë vetëhenë;

²³ kundrë këtyneve s'ashtë ligjë.

²⁴ Edhe ata qi janë të Krishtit kanë kryqëzuem mishinë bashkë me të pësuetet e me dëshërimet.

²⁵ Ndë rrofshim mbas Shpirtit, le t'ecimë edhe mbas Shpirtit.

²⁶ Le të mos kërkoi më laft të kotë, tue shtymë niani tietërinë, tue pasunë zmir niani tietërinë.

KAPTINA VI.

¹ O vëllazën, edhe ndë pastë ranë *ndonji* nieri mbë ndonji faj, ju qi jeni të shpirtit ndërtonia të tillë *nieri* me shpirt të butë, tue vum' ore vetëhenë tande, mos ngjitesh' edhe ti.

² Barni barrëtë njiani tietërit, edhe kështu keni me mbushunë ligjën' e Krishtit.

³ Sepse ndë iu duktë kuit se di qish ashtë, ndonëse s'ashtë gja, gënjen vetëvetëhenë.

⁴ Por gjithë-se-cilli le të provojë punën' e vet, edhe atëherë ka me u mburrunë për vetëvetëhenë, e jo për tietërinë,

⁵ sepse gjithë-se-cilli ka me bartunë barrën' e vet.

⁶ Edhe ai qi ashtë i mësuem ndë fjalët, le ta bajë piesëtar mbë gjithë të mirat ate qi mëson.

⁷ Mos gënjeji: Perëndia s'përbuzetë, sepse qish të mbielli nieriu, ate edhe ka me korrë,

⁸ sepse ai qi mbiell ndë mish të vet, ka me korrë prishëje prei mishit, por ai qi mbiell ndë shpirt, ka me korrë jetë të pasosëme prei shpirtit.

⁹ Le të mos lodhemi pra tue bamë të mirënë, sepse ndë mos u lothshim, kemi me korrë me kohë të asai.

¹⁰ Përandai deri sa kemi kohë, le të punoimë të mirënë mbë të gjithë, por ma fort mbë shtëpiarët e besësë.

¹¹ Shifni qish farë letërë të madhe u shkrova juve me dorënë t'eme.

¹² Sa duenë me u dukunë të mirë ndë misht, këta u ngusinë juve të rreth-prehi, vetëmë qi të mos ndiqenë për kryqin' e Krishtit.

¹³ Sepse as ata qi janë rreth-premë s'ruejnë ligjënë, por duenë me u rreth-premë ju, qi të mburrenë mbë mish tuei.

¹⁴ Por për mue qoftë lark të mburrunitë për tietërë gja, veç për kryqin' e Zotit t'ynë Iesu Krishtit, qi me anë t'ati ashtë kryqëzuem bota tek unë, edhe unë te bota.

¹⁵ Sepse mbë Iesu Krishtin' as rreth-presëja ka ndonji fuqi, as parreth-presëja, por krijesa e re.

¹⁶ Edhe sa ecinë mbas këti rregulli, *qoftë* paqtim edhe përdëllim mb'ata, edhe mbë Israelin' e Perëndisë.

¹⁷ Tashti e mbaskëndai askushi le të mos më ngasi, sepse unë bari shenjet' e Zotit Iesu ndë korpt t'em.

¹⁸ Hiri i Zotit t'ynë Iesu Krisht *qoftë* bashkë me shpirtinë tuei, o vëllazën. Amen.

(Letëra) mbë Galatianët u shkruie prei Romet.